

VANESSA DE HAAN

Άγρια θάλασσα

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

1939

Τρεις ζωές διασταυρώνονται
στη δίνη του πολέμου

Μετάφραση: Σοφία Σκουλικάρη

Πατέρα αιώνιε, Σου Σωτήρα
Στ' ανταριασμένο κύμα αυτών που ορμούν
Τ' ωκεανού τα βάθη που προστάζουν
Τα σύνορά του ακέραια που κρατούν
Άκου μας όταν Σε καλούμε
Για κείνους που σε κίνδυνο θα μπουν

Αφέντη Εσύ της γης και τ' ουρανού μας
Με τους πιλότους μείνε σαν πετούν
Στη στοργική αγκαλιά Σου φύλαγέ τους
Στου αγέρα τους κινδύνους σαν ριχτούν
Σ' Εσέ κάνε ν' ανέβει η φωνή μας
Γι' αυτούς που πάνω από στεριά και θάλασσα πετούν

Αγία Τριάδα δύναμης κι αγάπης
Μέρα και νύχτα στων πιλότων το πλευρό
Στον πόλεμο και στην ειρήνη
Με φίλο αντάμα και μ' εχθρό
Μαζί τους να 'σαι όπου πάνε
Σ' Εσέ οι προσευχές μας ν' ανεβούν
Γι' αυτούς που πάνω από στεριά και θάλασσα πετούν

Ο διάσημος αυτός ύμνος, που γράφτηκε από τον Γουίλιαμ Γουάιτινγκ το 1860, είναι γνωστός και ως Ύμνος του Πολεμικού Ναυτικού και ψάλλεται σε ναυτικές εκδηλώσεις ανά τον κόσμο. Την παρούσα εκδοχή χρησιμοποιεί συχνά η αεροπορία του βρετανικού Βασιλικού Ναυτικού.

Πρόλογος

Η στέγη εκτείνεται από τη μια άκρη του σιδηροδρομικού σταθμού ως την άλλη σαν δέρμα τυμπάνου, μεγεθύνοντας τους ήχους: τα βήματα των ανθρώπων, το ρυθμικό αγκομαχητό των τρένων, το γουργουρητό των τροχών, τη φωνή ενός φύλακα, το σφύριγμα ενός αχθοφόρου. Στο εκδοτήριο δεν ξέρεις πού αρχίζει και πού τελειώνει η ουρά. Ένας άντρας βροντάει το τζάμι και υψώνει τη φωνή με θυμό κι απόγνωση. Τα εισιτήρια είναι ελάχιστα. Όλοι θέλουν να φύγουν, ν' ακολουθήσουν τα παιδιά που φυγαδεύτηκαν σε ασφαλέστερα σημεία αυτής της επικίνδυνης πια χώρας. Ο αέρας είναι υγρός και κολλάει πάνω σου. Μέσα στην ομίχλη, ελάχιστα πράγματα ξεχωρίζουν: δυο ναύτες που κρατούν ισορροπία πάνω σε μια στοίβα βαλίτσες κι ο ένας τραγουδάει όσο ο άλλος τον συνοδεύει με ένα ακορντεόν. Ο καπνός που βγαίνει από την πίπα του εφημεριδοπώλη, οι τοποθετημένες με τάξη ασπρόμαυρες φυλλάδες στον πάγκο του. Μια παρέα στρατιωτών με φινετσάτες στολές, με το δέρμα στις μπότες τους μαλακό και καθαρό και τα μαύρα, βαριά τουφέκια τους στηριγμένα στους ώμους.

Ένας αστυνομικός έχει πάρει στο κατόπι μια παρέα αγοριών με ύποπτη όψη, τα οποία του ξεφεύγουν σαν τον υδράργυρο, γλιστρώντας μέσα σε ανοίγματα που όσο γρήγορα ανοίγουν έτσι και κλείνουν. Τα χάνει ξανά από τα μάτια του όταν περικυκλώνουν ένα κορίτσι με ανοιχτοπράσινο πανωφόρι και κερρασιά κορδέλα δεμένη γύρω από το ασορτί καπέλο του, μια

ζωηρόχρωμη πιτσιλιά ανάμεσα στα μουντά καφέ και γκριζα κοστούμια και τις τραγιάσκες. Ο αστυνομικός διακρίνει πάλι φευγαλέα τ' αγόρια όταν κάνουν έναν ελιγμό για να μη σκοντάψουν στις ακριβές δερμάτινες βαλίτσες που έχει στα πόδια του το κορίτσι. Κι έπειτα χάνονται ξανά, σαν την αστραπιαία λάμψη του βραχιολιού με το οποίο παίζει νευρικά η κοπέλα κάτω από τη μανσέτα της ζακέτας της: μέχρι ν' ανοιγοκλείσεις τα μάτια, πάει.

Οι ήχοι ενώνονται σε μια δίνη κακοφωνίας –τα αναφιλητά των παιδιών, το γοερό κλάμα των μωρών, το μικρούλι ακορντεόν κι οι φωνές του φύλακα στο μεγάφωνο, το ουρλιαχτό ενός ακόμα τρένου που ελευθερώνεται από το πλήθος και ξεκινάει να βγει στο φως. Κι έπειτα ξαφνικά κάθε θόρυβος σβήνει όταν ακούγεται ένας νέος ήχος, τον οποίο οι Λονδρέζοι δεν θ' αργήσουν να συνηθίσουν, μα που τώρα τον ακούν για πρώτη φορά να τους προειδοποιεί διαπεραστικός. Για μια στιγμή ο σταθμός παγώνει, παγιδεύεται μέσα σ' ένα θραύσμα του χρόνου. Τα μωρά παύουν να κλαίνε γοερά. Ο άντρας παύει να βροντάει το τζάμι. Το ακορντεόν βγάζει έναν ξέπνοο αναστεναγμό. Χίλια ζευγάρια μάτια ανοίγουν διάπλατα, χίλιες καρδιές παύουν να χτυπούν.

Κι έπειτα το χάος. Χέρια σηκώνονται αστραπιαία και κλείνουν τ' αυτιά. Άνθρωποι ουρλιάζουν κι αγκαλιάζουν σφιχτά ο ένας τον άλλον. Άλλοι χάσκουν σαστισμένοι. «Το αέριο είναι!» «Βόμβα!» «Έρχονται!» Κάποιοι πέφτουν κάτω, ενώ άλλοι ακολουθούν στα τυφλά ο ένας τον άλλον, πατώντας πότε στο ένα πόδι πότε στο άλλο, αβέβαιοι προς τα πού να τρέξουν. Οι άνθρωποι ψάχνουν να βρουν τις μάσκες αερίων τους, πασχίζουν να θυμηθούν την άσκηση. Τα λουριά τούς τσιμπούν και πιάνονται στα μαλλιά τους. Το καουτσούκ τούς κόβει στο πρόσωπο. Η φριχτή μυρωδιά γεμίζει τα ρουθούνια τους.

Και τότε το πλήθος γίνεται ανεξέλεγκτο και χυμάει στον υπόγειο σιδηρόδρομο, σαρώνοντας τα πάντα στο πέρασμά του, διώχνοντας μακριά ό,τι αρνείται να γίνει ένα με το κύμα που βουτάει στις σκάλες. Το κορίτσι με το ανοιχτοπράσινο πανωφόρι είναι ανάμεσα σ' εκείνους που τρέχουν. Απλώνει να πιάσει τις αποσκευές της μα έχουν σκορπίσει, και πότε ο ένας πέφτει πάνω της και πότε ο άλλος τη σπρώχνει πιο πέρα για λίγο, ενώ ακόμα προσπαθεί να φτάσει με αδύναμο χέρι τις βαλίτσες της. Ο αστυνομικός είναι απορροφημένος στην προσπάθειά του να ηρεμήσει όποιον δεν λέει να ηρεμήσει και δεν προσέχει ότι το κορίτσι το πήραν παραμάζωμα τα κλεφτρόνια που παρακολουθούσε. Οι βαλίτσες της έχουν πια χαθεί, αλλά τουλάχιστον το ρεύμα οδήγησε το κορίτσι στην ασφάλεια του υπογείου.

Το ουρλιαχτό της σειρήνας αντηχεί απ' άκρη σ' άκρη στον άδειο σταθμό. Στην αίθουσα επικρατεί ένα χάος από πράγματα πεταμένα εδώ κι εκεί. Αποσκευές έχουν σκορπίσει παντού σαν συντρίμμια ναυαγίου που επιπλέουν στη θάλασσα, βαλίτσες έχουν ανοίξει, ένα αγαπημένο αρκουδάκι έχει ποδοπατηθεί, οι στοίβες των εφημερίδων έχουν γκρεμιστεί στο πάτωμα, οι παχιοί πρωτοσέλιδοι τίτλοι που κηρύσσουν τον πόλεμο έχουν βρομίσει και λασπωθεί από μυριάδες παπούτσια. Ο πωλητής εισιτηρίων ζαρώνει πίσω από το γκισέ του. Φύλακες κι αχθοφόροι έχουν εξαφανιστεί. Μοναδική ένδειξη ζωής είναι μια ομάδα υπαξιωματικών του Πολεμικού Ναυτικού που παρέμειναν στην αποβάθρα τους κι ένας νεαρός αξιωματικός που τους βάζει να στοιχηθούν. Ο αξιωματικός δίνει τις εντολές του και στρώνει την αφεγάδιαστη στολή του. Οι νεαροί δεν παίρνουν τα μάτια από πάνω του, αντλούν αυτοπεποίθηση από την ηρεμία του, τη σιγουριά που χαρίζουν η καλή ανατροφή και η παιδεία. Σχηματίζουν καλοβαλμένες σειρές από φαρδιά παντελόνια και λευκά πηλήγια. Ο αξιωματικός δίνει

άλλη μια διαταγή, κι αυτή τη φορά οι λέξεις αντηχούν ολοκάθαρα μες στη σιωπή. Το ουρλιαχτό έχει σταματήσει.

Ο συναγερμός σήμανε από λάθος, έφταιγε μια ελαττωματική σειρήνα αεροπορικής επιδρομής. Ο σταθμός αρχίζει να γεμίζει καθώς ο κόσμος επιστρέφει για να γυρέψει τους χαμένους συντρόφους, τις εγκαταλελειμμένες αποσκευές. Σε λίγη ώρα, η αίθουσα είναι σαν να μην άδειασε ποτέ. Ο πωλητής εισιτηρίων σηκώνεται από το πάτωμα, τινάζει τη σκόνη από το παντελόνι του και φοράει πάλι το πηλήκιο. Άλλος πελάτης βροντάει το τζάμι, καθώς ο κόσμος πίσω του σπρώχνεται για να πιάσει την αρχική του θέση στην ουρά που έχει ξανασχηματιστεί. Ο αστυνομικός έχει χάσει προ πολλού τους στόχους που είχε βάλει στο μάτι. Σίγουρα θα εμφανιστούν κι άλλοι όπου να 'ναι. Οι πορτοφολάδες είναι και σήμερα ο ίδιος μπελάς που ήταν πάντα σε τέτοια πολυσύχναστα μέρη και το χάος ενός πολέμου δεν θα κάνει τα πράγματα πιο εύκολα. Ο φύλακας διακρίνει το κορίτσι με το ανοιχτοπράσινο πανωφόρι, που παλεύει με τα πράγματά του, και πάει να βοηθήσει, με το χέρι στο γκλομπ και το πιγούνι ιδρωμένο μέσα από το λουρί. Μετρούν μαζί τις βαλίτσες. Δεν λείπει καμιά. Τώρα από το πλήθος βγαίνει άλλη μια σιλουέτα, μικροκαμωμένη και σαν πουλάκι μέσα σε μια χοντρή γούνινη εσάρπα –τη μοναδική που θα δεις με τέτοιο καιρό. Το κορίτσι απλώνει τα χέρια προς τη μητέρα του κι ο αστυνομικός φωνάζει έναν αχθοφόρο να βάλει τις βαλίτσες σ' ένα καρότσι. Έπειτα αποχαιρετά αγγίζοντας το κράνος του, ενώ ο αχθοφόρος οδηγεί τη γυναίκα, το κορίτσι και τις αποσκευές τους προς το τρένο για το Ινβερνές, αποφεύγοντας με ελιγμούς το χάος από ποδήλατα, εμπορεύματα, παιδικά καρότσια και μπαούλα.

Το τρένο βρίσκεται κιόλας στην αποβάθρα. Άντρες τριβουν με πανιά τη μαύρη και μπορντό μπογιά του. Το κορίτσι

και η γυναίκα φάχνουν για το σωστό βαγόνι. Πιο κάτω στην ίδια αποβάθρα, ο νεαρός αξιωματικός του Ναυτικού οδηγεί τους υπαξιωματικούς στο βαγκόν ρεστοράν, το μοναδικό βαγόνι με λίγο περίσσιο χώρο. Οι νεαροί έχουν πιάσει την κουβέντα και γελούν καθώς σπρώχνουν για μια θέση, μέχρι που ο αξιωματικός τους θυμίζει ότι εκπροσωπούν την αεροπορία του Βρετανικού Ναυτικού και τότε εκείνοι σκεπάζουν το στόμα με την παλάμη να κρύψουν το χαμόγελο. Τρεις έγκυες ανεβαίνουν με κόπο σ' ένα άλλο βαγόνι. Ένα κοριτσάκι κλαίει, έχει λόξιγκα και προσπαθεί να φουσήξει τις μύξες του σ' ένα μαντίλι. Στο άλλο χέρι κρατάει ένα νήπιο που βυζαίνει περιλυπα τον ελεύθερο αντίχειρά του. Οι επιβάτες που έχουν ήδη ανέβει στο τρένο σκύβουν από τα παράθυρα, χέρια απλώνονται σαν θαλάσσιες ανεμώνες ν' αδράξουν για τελευταία φορά φίλους και δικούς. Στους επιβάτες είναι και το κορίτσι με το ανοιχτοπράσινο πανωφόρι, όμως η γυναίκα που άφησε στην αποβάθρα έχει ήδη πει αντίο στα γρήγορα κι έχει κάνει μεταβολή, κι έτσι το μόνο που του απομένει είναι ν' αποσυρθεί απρόθυμα στην ασφάλεια του κουπέ του.

Ο κόσμος έχει αραιώσει στην αποβάθρα, οι περισσότεροι είναι φύλακες κι αχθοφόροι με τις σκούρες μπλε στολές τους, τα γυαλιστερά κουμπιά και τα λαμπερά διακριτικά στα πηλίκια. Οι πόρτες κλείνουν με βρόντο. Ο φύλακας φυσάει τη σφυρίχτρα του κι έπειτα ακούγεται το τσαφ τσουφ του ατμού κι αργά, πολύ αργά, το τρένο αρχίζει να κινείται. Μια γυναίκα με πρησμένα κόκκινα μάτια τρέχει δίπλα του, προσπαθώντας να διακρίνει κάποιον φίλο ή παιδί που φεύγει μακριά. Ένας φύλακας καταφέρνει να την αρπάξει από τους ώμους και να τη συγκρατήσει. Κάποιος φωνάζει, αλλά ο ήχος πνίγεται στο σφύριγμα του τρένου. Τα βαγόνια τινάζονται μπροστά, φεύγουν από τα όρια του αποπνικτικού και γεμάτου κόσμου σταθμού και βγαίνουν στο ζεστό φως. Στο βαγκόν

ρεστοράν, κάποια από τα ναυτάκια έχουν ακουμπήσει το κεφάλι στα παράθυρα με κλειστά τα βλέφαρα, ενώ άλλα παίζουν χαρτιά ή δίνουν αγκωνιές ο ένας στον άλλον και χαζογελούν όταν νομίζουν ότι κανείς δεν τους βλέπει. Ο αξιωματικός τους φτιάχνει τη γραβάτα του κι έπειτα περνάει το δάχτυλο πάνω από τα χρυσά φτερά που έχει ραμμένα στο μανίκι και χαμογελάει μόνος του. Στην κουκέτα του τρένου, το κορίτσι με το ανοιχτοπράσινο πανωφόρι περνάει το χέρι πάνω από τα κολλαριστά λευκά σεντόνια κι αναστενάζει. Απ' έξω, το Λονδίνο αρχίζει ν' απομακρύνεται όλο και πιο γρήγορα καθώς το τρένο επιταχύνει, προσπερνώντας στενούς κήπους και σειρές σπιτιών με παράθυρα όπου καθρεφτίζεται ο ήλιος, έτσι που η πόλη μοιάζει σαν να έχει πάρει φωτιά.

Τζακ

Τα αγόρια κουτρουβαλούν έξω από τον σταθμό και βγαίνουν στους δρόμους, χωρίς να πάψουν να γελούν. Έξω κάνει ζέστη, αλλά ο αέρας είναι καθαρός κι απολαμβάνουν την αίσθηση του ήλιου στο δέρμα τους και την απόσταση που τους χωρίζει από το πλήθος. Ακολουθούν τον ψηλότερο, τον Στουγκ, έναν κοκαλιάρη νεαρό με αθλητική όψη, σακούλες στα μάτια και γεμάτο ενέργεια, σωστό ελατήριο έτοιμο να τιναχτεί. Αυτός πλευρίζει μια ουρά ανθρώπων που περιμένουν να μπουν στον κινηματογράφο, ρίχνει κάτω ενός το καπέλο. «Τι κάνεις εκεί;» φωνάζει ο άντρας κραδαίνοντας τη γροθιά, όμως τ' αγόρια δεν νοιάζονται. Γελούν και τρέχουν πιο γρήγορα, μέχρι που τελικά φτάνουν στο ποτάμι και κοινοστούν να πάρουν ανάσα.

Τα νερά έχουν ανέβει. Στον απογευματινό ήλιο, ο Τάμεσης αστράφτει σαν κεχριμπάρι. Τα αγόρια σκύβουν στην κουπαστή και κοιτάζουν τα πλοία, ενώ το κύμα χαστουκίζει τον τοίχο από κάτω. Η λαμπερή επιφάνεια είναι γεμάτη κίνηση όσο και οι πολύβουοι δρόμοι πίσω τους. Απέναντι, κατά μήκος της όχθης, μια σειρά μαούνες με καλοδιπλωμένα πανιά λικνίζονται και γυρίζουν όλες μαζί με το κύμα. Στιβαρά ρυμουλκά προχωρούν ενάντια στο ρεύμα, αφήνοντας στην πορεία τουλούπες μαύρου καπνού, ενώ μια άλλη μα-

ούνα ορτσάρει κάθετα στο ορμητικό ποτάμι, με τα σκουρόχρωμα καφεκόκκινα πανιά της να πλαταγίζουν και να χτυπούν στον άνεμο. Μηχανοκίνητα σκάφη χαράζουν δρόμο ανάμεσα σε δραγάνες. Τη μυρωδιά ποταμίσινας λάσπης ανάμεικτης με καπνό από κάρβουνο, λύματα, πετρέλαιο και πίσσα την ξέρουν τ' αγόρια σαν τη μυρωδιά της μάνας τους.

Ο Στουγκ είναι ο μόνος που δεν αράζει τεμπέλικα στην κουπαστή. Αντιθέτως, κόβει βόλτες πέρα δώθε στο πεζοδρόμιο. «Ελάτε, ντε», λέει. «Δείξτε τι έχετε.»

Τα αγόρια γυρίζουν, στηρίζονται με την πλάτη στο μέταλλο και ψαχουλεύουν στις τσέπες τους. Ανέμελα, βγάζουν ένα σωρό ρολόγια και πορτοφόλια, ένα γυναικείο τσαντάκι, μια χρυσή αλυσίδα ρολογιού. Ο Στουγκ γνέφει στον καθέναν με τη σειρά, μέχρι που φτάνει στον Τζακ.

Ο Τζακ έχει τα χέρια χωμένα βαθιά στο παντελόνι του. Νιώθει στα δάχτυλά του το βραχιόλι, τη λεία υφή των μαργαριταριών, την ψυχρότερη και πιο αιχμηρή του ζαφειριού, περιστοιχισμένου από διαμάντια που λαμπυρίζουν. Είναι ό,τι πιο ακριβό έχει κρατήσει ποτέ του, πιο πολύτιμο κι από τα πορτοφόλια και τα ρολόγια ολόκληρης της χρονιάς.

«Έλα, ντε», λέει ο Στουγκ.

Ο Τζακ κουνάει το κεφάλι, σφίγγοντας ακόμα πιο δυνατά το βραχιόλι στη χούφτα του.

Ο Στουγκ πλησιάζει. «Έλα.»

«Όχι αυτή τη φορά», λέει ο Τζακ.

«Είναι από την περιοχή μου.»

«Δεν είναι δική σου περιοχή. Όλοι τη δουλεύουμε.»

«Τη δουλεύετε γιατί σας αφήνω.»

«Όπου θέλω θα δουλέψω.»

«Και ποιος θα σου τα πουλήσει;»

«Δεν είναι δική σου η πόλη, Στουγκ.»

Ο Στουγκ κάνει ένα βήμα προς το μέρος του, μισοκλείνει τα μάτια. «Με προκαλείς;» λέει.

«Κι αν σε προκαλώ, τι;» λέει ο Τζακ και κάνει στο πλάι, αποφεύγοντας το χέρι που εκσφενδονίζεται προς το μέρος του. Σηκώνεται και φεύγει χωρίς να κοιτάξει πίσω του. Με τις βρισιές του Στουγκ ν' αντηχούν στ' αυτιά του, αφήνει εκεί τα υπόλοιπα παιδιά να στέκονται με ανοιχτό το στόμα. Μονάχα ο Τζακ θα τολμούσε ποτέ ν' αμφισβητήσει τον Στουγκ, αλλά ότι ο Στουγκ παίρνει τα κλοπιμαία τους για πενταροδεκάρες το ξέρουν όλοι. Αν, λοιπόν, είναι να το ρισκάρει έτσι ο Τζακ για τελευταία φορά, τουλάχιστον ας αξίζει τον κόπο.

Ο Τζακ έχει κιόλας φτάσει στην άλλη άκρη της γέφυρας, αλλά ο Στουγκ δεν είναι πολύ πίσω και δεν θα τα παρατήσει έτσι εύκολα. Ο Τζακ το ξέρει. Πιέζει τον εαυτό του να συνεχίσει, να κατηγορήσει για την οδό Τούλι. Εδώ είναι τα λημέρια του, ο τόπος όπου γεννήθηκε και μεγάλωσε. Είναι όμως και του Στουγκ, και τώρα ο Τζακ ακούει τη λαχανιασμένη ανάσα του μεγαλύτερου αγοριού να πλησιάζει. Θα γλιτώσει μόνο αν φτάσει κάπου όπου δεν θα μπορεί να τον ακολουθήσει ο Στουγκ. Όμως, έχει ακόμα πολύ δρόμο μέχρι τις προβλήτες.

Ακούει τον γνωστό συριγμό των τρολεί που πηγαινοέρχονται κρεμασμένα στα ηλεκτροφόρα σύρματα. Καλύτερα ακόμα, βλέπει μπροστά του το τέλος μιας ουράς κι ένα όχημα που τώρα ξεκινάει από τη στάση. Δίνει έναν πήδη, ανεβαίνει στην πλατφόρμα κι έπειτα διπλώνεται στα δυο για να βρει την ανάσα του και χαμογελάει πλατιά βλέποντας τον Στουγκ να χάνεται στο βάθος.

Εμφανίζονται τα πόδια του εισπράκτορα κι ο Τζακ σηκώνεται όρθιος με αργές κινήσεις. Βαριανασαίνει και τα πόδια του τρέμουν. Κάνει πως φάχνει για φιλά, αλλά ο ει-

σπράκτορας τους ξέρει κάτι τέτοιους τύπους και κουνάει το κεφάλι, έτοιμος να ξαποστείλει τον Τζακ στην επόμενη στάση. Και τώρα ο Τζακ βλέπει να πλησιάζει άλλο ένα τρόλεϊ και ξέρει πως εκεί μέσα θα είναι ο Στουγκ.

Ο Τζακ έχει ήδη κατέβει και τρέχει πάλι. Οι προβλήτες είναι κοντά. Όμως ο Στουγκ έχει πάρει κι αυτός ανάσα και τρέχει ξοπίσω του. Οι περαστικοί παραμερίζουν μ' έναν πήδο. Ο Τζακ είναι γρήγορος, αλλά ο Στουγκ κερδίζει έδαφος. Τώρα ο Τζακ βλέπει την είσοδο στις προβλήτες, έχει σχεδόν φτάσει, και με κάποιον τρόπο βρίσκει τη δύναμη, ζορίζει τα πόδια του να κουνηθούν, και το στήθος του κοντεύει να σιάσει κι η ανάσα στα πνευμόνια του καίει.

Αποφεύγει μ' έναν ελιγμό τον καινούριο φρουρό, που τοποθετήθηκε εκεί πριν από μία βδομάδα για την περίπτωση επιδρομής των ναζί. Ο βλάκας ούτε που κοιτάζει προς το μέρος του, αλλά το μάτι του πιάνει τον Στουγκ, κι όταν το βλέπει ο Τζακ χαμογελάει ξανά. Όμως, ο φρουρός δεν σταματάει τον Στουγκ: Το μεγαλύτερο αγόρι τού ξεφεύγει και τώρα φωνάζει το όνομα του Τζακ και περνάει σπρώχνοντας μέσα από συνεργεία σαστισμένων εργατών. Ο Τζακ αρχίζει ν' αναρωτιέται αν πήρε τη σωστή απόφαση. Ο Καρλ δεν θα χαρεί. Κι ακόμα λιγότερο ο πατέρας του Καρλ.

Μολονότι βραδιάζει, οι προβλήτες σφύζουν ακόμα από δράση: Υπάρχει πάντα εμπόρευμα που πρέπει να το βγάλουν στη στεριά οι μαουινιέρηδες ή να το φορτώσουν προσεκτικά στ' αμπάρια οι λιμενεργάτες. Είναι τέτοιο το συνονθύλευμα από κατάρτια και φουγάρα, γερανούς και σκιοινιά, ώστε δύσκολα βρίσκεις πού τελειώνει το ποτάμι και πού αρχίζει η στεριά. Λιμενεργάτες και ναυτικοί σφυρίζουν και φωνάζουν ο ένας στον άλλον, κάνοντας αγώνα ν' ακουστούν μέσα στον βόμβο και το τρίξιμο των μηχανημάτων, τον γδούπο και τον σαματά των ποταμόπλοιων και τον παφλασμό των κυμάτων.

Ο Τζακ έχει το πλεονέκτημα του αιφνιδιασμού, αφού είναι εκείνος που τρέχει μπροστά, όμως σε λίγο το πλήθος που συγκεντρώνεται περικυκλώνει τον Στουγκ. Οι λιμενεργάτες δεν είναι πολύ φιλικόι με τους ξένους. Ο Στουγκ βρίζει και προσπαθεί να ξεφύγει, αλλά δεν πιάνει дуάρα μπροστά σε άντρες που όλη μέρα σηκώνουν και κουβαλούν φορτία.

«Σταματήστε τον παλιοκλέφτη!» φωνάζει ο Στουγκ. Και τώρα χέρια απλώνουν να πιάσουν και τον Τζακ, δάχτυλα αρπαχτικά με σπασμένα, μαύρα νύχια κι αρθρώσεις κιτρινωμένες από τον καπνό. Προσπαθεί να τ' αποφύγει με έναν ελιγμό, αλλά έχει αρχίσει να εξαντλείται. Καταφέρνει άλλη μια φορά ν' απομακρυνθεί στρίβοντας ξαφνικά και περνώντας κάτω από τους μεταλλικούς βραχιόνες και τις αρπάγες ενός από τους μεγάλους γεραμούς, κι έπειτα μέσα από μια στοίβα κασόνια. Είναι μόνος, αλλά όχι για πολύ. Το μυαλό του δουλεύει με χίλια, τα μάτια του επεξεργάζονται τις πληροφορίες δύο φορές πιο γρήγορα. Βλέπει μια ξύλινη παράγκα. Κάνει στροφή και μπαίνει πριν φανούν στη γωνία οι διώκτες του. Πρέπει να το ρισκάρει, του είναι αδύνατο να προχωρήσει άλλο.

Εκεί όπου μπήκε είναι σκοτεινά και βρομάει σαπίλα. Η ατμόσφαιρα είναι αποπνικτική, η μπόχα τού φέρνει αναγούλα. Ακούει το πλήθος να πλησιάζει, τον Στουγκ να φωνάζει ακόμα το όνομά του. Η καρδιά σφυροκοπάει στο στήθος του. Τα βήματα ακούγονται πιο κοντά. Τρυπώνει εκεί όπου η σκιά είναι μαύρη σαν μελάνι και στο στόμα του ανεβαίνει χολή, καθώς η μυρωδιά τού πλημμυρίζει τα ρουθούνια. Η πόρτα ανοίγει και μια ακτίνα φωτός πέφτει στο κοντάρι που κρέμεται πάνω από τη σκάφη με την κοπριά. Ο Τζακ κρατάει την ανάσα του και ζαρώνει σαν μπάλα. Ακούει τις μπότες να ξύνουν το χώμα, διαισθάνεται την αποφασιστικότητα του πλήθους.

Και τότε νιώθει ένα τίναγμα στην καρδιά. Κάτι κινείται στο μισοσκόταδο. Δεν είναι μόνος.

Ο σύντροφός του πάει στην πόρτα και τη φράζει· μια ψηλή, αδιαπέραστη, πλατύστερνη φιγούρα.

«Ένα παιδί πάει να το σκάσει», λέει ένας από τους διώκτες. «Είδες τίποτα;»

«Ούτε να χέσει δεν μπορεί κανείς με την ησυχία του;» αντιγυρίζει γρυλίζοντας μια σιγανή φωνή.

Τα γόνατα του Τζακ παραλύουν, μα δεν τολμάει να σαλέψει. Ο άντρας στέκεται στην πόρτα και το πλήθος απομακρύνεται μουρμουρίζοντας και, έτσι όπως φεύγει, οι σκιές ανάμεσα στις σανίδες της καλύβας σκουραίνουν κι έπειτα ξανοίγουν πάλι. Το πλήθος σέρνει μαζί του τον Στουγκ, που ακόμα κλοτσάει και δαγκώνει.

Ο Τζακ καταρρέει στο βρομερό πάτωμα, έτοιμος να ξεράσει.

Το πλήθος έφυγε και τώρα ο αέρας γεμίζει με τα τριξίματα και τους ξερούς κρότους των γερανών, μαζί με τα παραγγέλματα που φωνάζουν οι εργοδηγοί και τη βοή των καρτσιών και των φορτηγών που περνούν. Ο άντρας στην πόρτα βγαίνει στο φως. «Έλα», λέει. «Να σε δω.»

Ο Τζακ ακολουθεί, δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Μπορεί ο αέρας απ' έξω να έχει ακόμα διάχυτη τη δυσωδία του ποταμού, όμως αυτό δεν είναι τίποτα μπροστά στο δημόσιο αποχωρητήριο. Και τώρα έχεις και την αδιόρατη, γλυκιά ευωδιά κομμένου ξύλου, γιατί στο Σάρεϊ Ντοκς μεταφέρεται ξυλεία και, όπου κι αν κοιτάξεις βλέπεις στοιβαγμένες σανίδες, πελώριους κορμούς που τρακάρουν και κυλούν ο ένας πάνω στον άλλον στο νερό ή φορτωμένους στα φορτηγά ποταμόπλοια που περιμένουν στο κανάλι ή ακόμα και που αιωρούνται πάνω από τα κεφάλια τους.

Ο Τζακ κοιτάζει τον άντρα επιφυλακτικά. «Γιατί δεν μ' έδωσες;» λέει.

Ο άντρας σηκώνει τους ώμους. «Να τους προσέχεις τους λιμενεργάτες», λέει. Το μανίκι της μπλουζας του είναι σκισμένο και στο δέρμα από μέσα φαίνεται το χτυπητό μπλε και πράσινο χρώμα του τατουάζ του. Στις μασχάλες έχει μεγάλους λεκέδες από ιδρώτα κι ακόμα και οι ρυτίδες στο πρόσωπό του είναι ποτισμένες με λίγδα.

«Τα βγάζω πέρα», λέει ο Τζακ. «Εδώ πέρα στις προβλήτες δούλευαν ο πατέρας μου κι ο αδερφός μου.» Τα πόδια του έχουν πάψει να τρέμουν· ισιώνει κι άλλο την πλάτη και σηκώνει το πιγούνι.

«Και τώρα πού είναι;»

«Πολεμούν τους Γερμαναράδες.»

«Λυπάμαι που τ' ακούω.»

«Το ίδιο θα έκανα κι εγώ αν ήμουν πιο μεγάλος.»

Ο ναύτης κουνάει το κεφάλι. «Πόσο είσαι; Δεκαπέντε; Δεκάξι; Σε κάνα δυο χρόνια θα σου φορέσουν κι εσένα στολή· θα σε στείλουν στο σφαγείο σαν εκείνα τα φορίμια που φέρνουμε στο Ρόγιαλ Ντοκς.»

«Δεν είμαι κότα εγώ.»

«Και τότε από πού πας να ξεφύγεις;»

Ο Τζακ κοιτάζει τα πόδια του. «Από πουθενά. Παρεξήγηση ήταν.» Νιώθει το βάρος του βραχιολιού στην τσέπη του και κοκκινίζει.

Ο ναύτης αναστενάζει και, καθώς ξύνει τον σβέρκο του, το καπέλο του ανασηκώνεται. «Μακριά από αυτόν τον τύπο», λέει. «Έχει μέσα του κακία, και δεν θα βγει σε καλό.»

«Σου φαίνεται να 'μαστε φίλοι;»

«Έτοιμος είσαι, λέω εγώ. Μια σπρωξιά θες μόνο κι έγιγες σαν και του λόγου του.»

«Εγώ είμαι αλλιώς. Δεν θέλει να 'ρθω να δουλέψω εδώ, αλλά εγώ θα 'ρθω.»

«Δεν λέω να 'ρθεις να δουλέψεις εδώ, μικρέ. Ούτε και λέω να πας σε αλλουνού τον πόλεμο. Ελευθερία, αυτό λέω. Ν' αλλάξεις ριζικό. Να βρεις εσύ πού θες να πας. Να πας στα καράβια, αυτό λέω.»

«Σάμπως στολή δεν είναι κι αυτό;»

Ο άντρας γελάει δυνατά· τα νεανικά μάτια του λάμπουν κάτω από το κουρελιάριχο ναυτικό καπέλο. «Όχι στο Πολεμικό Ναυτικό, μικρέ. Στο Εμπορικό λέω να πας. Που δεν σου λέει κανείς τι να κάνεις, εκτός από τους ομοίους σου.»

«Μα εγώ ούτε σε βάρκα δεν έχω μπει.»

«Και τι μ' αυτό; Άκου.» Ο άντρας σκύβει κι άλλο προς το μέρος του. «Σαν εσένα ήμουν κάποτε κι εγώ, ούτε μάνα είχα ούτε πατέρα, κι ούτε δεκάρα δική μου. Μέχρι οχτώ χρόνων κοιμόμουν σε χαντάκια και σε υπονόμους κι έπειτα βρήκα μπάρκο. Τώρα πια έχω πάει σ' όποια χώρα μπορείς να φανταστείς και σε κάμποσες που ούτε ακουστά δεν τις έχεις. Έχω δει θαύματα που εσύ δεν τα 'χεις δει ούτε στον ύπνο σου: θεριά του ωκεανού, κάστρα ως τον ουρανό, άντρες που βγάζουν φωτιά από το στόμα, γυναίκες που αλλάζουν μορφή. Μπορώ να δουλέψω όπου κι όποτε θέλω. Και χρυσάφι ακόμα έχω κρύψει.»

Και γελάει κι ανοίγει το μεγάλο του σαγόνι κι ο Τζακ πράγματι βλέπει το κίτρινο μέταλλο ν' αστράφτει βαθιά μέσα στο σκοτεινό του στόμα.

Ο Τζακ κουνάει το κεφάλι. «Έχω τη μάνα μου, την αδερφή μου...»

Ξαφνικά ο άντρας σοβαρεύει και πάλι, παίρνει επιτακτικό ύφος. Κολλάει το πρόσωπό του στο πρόσωπο του Τζακ, κι ο Τζακ μυρίζει τον καπνό στην ανάσα του. «Το βλέπω, είσαι

γενναίο παλικάρι», λέει, «αλλά πρέπει να 'σαι σωστά γενναίος για ν' αλλάξεις ζωή».

Έπειτα σηκώνει το κεφάλι, βάζει ξανά τα γέλια και πάει να φύγει.

Ο Τζακ μισοκλείνει τα μάτια στο φως του ήλιου και διακρίνει κάτι στο χέρι του ναύτη. «Εί!» λέει κι αρπάζει το βραχιόλι. «Αυτό είναι δικό μου.»

Ο ναύτης σηκώνει ψηλά το βραχιόλι να μην το φτάνει ο Τζακ. «Να γιατί έτρεχες, λοιπόν», λέει. «Είναι καλό κομμάτι...»

Ο Τζακ γίνεται κατακόκκινος από ντροπή, αλλά ο θυμός είναι πιο ισχυρό συναίσθημα κι έτσι χυμάρει ξανά, αρπάζει το βραχιόλι από το χέρι του άντρα και κάνει πίσω.

Ο άντρας γρυλίζει λες και τον έπιασε φαγούρα και καταφέρνει να ξουστεί. «Ίσως να 'ναι κιόλας πολύ αργά», λέει. «Έχεις μπλέξει για τα καλά.»

Ο Τζακ δεν θέλει ν' ακούσει άλλο. Έχει απομακρυνθεί αρκετά και τώρα κάνει μεταβολή και φεύγει παραπατώντας από το δημόσιο αποχωρητήριο, περνώντας πάλι αθόρυβα μέσα από τους λιμενεργάτες, τους άντρες με την ίδια τσακισμένα κι εξαντλημένα έκφραση που είχε κι ο πατέρας του. Κρατάει σχυμμένο το κεφάλι, τραβηγμένη κάτω την τραγιάσκα, ρίχνει πού και πού καμιά ματιά προς τα πίσω, αλλά ο ναύτης με το χρυσό δόντι έχει εξαφανιστεί στη δίνη των προβλητών.

Λίγο πιο κάτω, φτάνει επιτέλους στον προορισμό του. Ο Καρλ τον χαιρετάει μ' ένα κοφτό νεύμα. Είναι κοντύτερος και πιο γεροδεμένος από τον Τζακ κι έχει τα μαλλιά ξυρισμένα, κάτι που κάνει τον σβέρκο του να φαντάζει πιο χοντρός και τις πλάτες του φαρδύτερες. «Πώς κι από δω εσύ;» λέει.

«Είπα να περάσω να δω αν είμαστε εντάξει για αύριο.»

«Ε, ναι», λέει ο Καρλ. Περιεργάζεται τον Τζακ με μεγαλύτερη προσοχή. «Αλήθεια τώρα, πώς από δω;»

Ο Τζακ σηκώνει τους ώμους και προσπαθεί να δείξει αδιάφορος. «Τι λες, πάμε κινηματογράφο;»

Αλλά ο Καρλ τον ξέρει καλά. «Ό,τι κι αν έκανες», λέει, «το καλό που σου θέλω να τ' άφησες έξω από τις πύλες. Ο πατέρας μου δεν θα μας αφήσει να δουλέψουμε μαζί αν...»

Ο Τζακ τον κόβει. «Τίποτα δεν έγινε», λέει. «Φούντωσε ο Στουγκ...»

«Νόμιζα πως θα τ' άφηνες πίσω όλα αυτά.»

Ο Τζακ δεν μπορεί να τον κοιτάξει στα μάτια. «Τ' αφήνω. Τ' άφησα...»

«Μια καινούρια αρχή, είπες...»

«Άσ' το, εντάξει;»

Ο Καρλ δεν επιμένει. Με τον Τζακ είναι κολλητοί από τότε που θυμάται τον εαυτό του –μεγάλωσαν μαζί στις προβλήτες κι ήταν συμμαθητές από το δημοτικό. Τα αγόρια κοιτάζουν για λίγη ώρα τον κύριο Μιλς να δουλεύει. Είναι αχθοφόρος μαλακής ξυλείας; Ξεφορτώνει και στοιβάζει τις μακριές σανίδες που φέρνουν τα ατμόπλοια από το εξωτερικό κι οι μαούνες από την ενδοχώρα. Αν έχεις τέτοια δεξιότητα, είσαι ο καλύτερος στις προβλήτες κι αυτό σημαίνει ότι έχεις σταθερή απασχόληση, καμιά σχέση με τις περιστασιακές δουλειές που έβρισκε από ανάγκη ο πατέρας του Τζακ. Και πάλι, όμως, η δουλειά είναι σκληρή. Ο Τζακ με δυσκολία σηκώνει μια σανίδα· ο κύριος Μιλς κουβαλάει τρεις τέσσερις τη φορά. Φοράει δερμάτινη τραγιάσκα με μακριά ποδιά που προστατεύει τους ώμους. Μοιάζει σαν ακροβάτης, έτσι όπως τον βλέπεις να ισορροπεί και να ζυγίζει σε ποιο σημείο της στοίβας που ψηλώνει είναι καλύτερο ν' αφήσει την επόμενη σανίδα, να κάνει σάλτα από σωρό σε σωρό, με τις σανίδες να παλαντζάρουν όλη αυτή την ώρα στον ώμο του και πόδια και

πατούσες να κάνουν ό,τι μπορούν για να κρατήσουν το σώμα σταθερό.

Όταν βλέπει τον Τζακ, ο κύριος Μιλς κατεβαίνει από την κορυφή του βουνού μ' ένα σάλτο σταθερό σαν κατσικιού, ενώ οι μύες του φουσκώνουν και σφίγγονται από την προσπάθεια. Ανασαινει βαριά, το φαρδύ στέρνο του ανεβοκατεβαίνει κάτω από τις τιράντες του. Τα ροζιασμένα χέρια του είναι γεμάτα σκλήθρες. «Τζακ», λέει, κι η σιγανή φωνή προδίνει τη δυσαρέσκειά του· η ουλή στο μάγουλό του είναι μια ξασπρισμένη χαρακιά που φτάνει μέχρι κάτω στο κόκκινο πρόσωπό του· η οικογένεια του Καρλ έχει εβραϊκό αίμα και το σημάδι είναι αναμνηστικό από τη μάχη κατά των φασιστών στην οδό Κέιμπλ.

«Κύριε Μιλς», λέει ο Τζακ κάνοντας ένα νεύμα κι αυτός.

«Νόμιζα πως οι εσείς οι δυο πάτε για δουλειά αύριο.»

«Θα πάμε. Αλλά, μια κι ήρθε τώρα ο Τζακ, μπορούμε να πάμε κινηματογράφο;» λέει ο Καρλ.

Ο κύριος Μιλς τρίβει την ουλή του και κοιτάζει τον Τζακ. «Πρέπει να ξυπνήσετε νωρίς...»

«Το ξέρουμε...»

«Θέλω να 'σαι πίσω όταν νυχτώσει.»

«Εντάξει.»

«Ειδάλλως θα τα βάλει μαζί μου η μάνα σου...»

«Θα είμαι πίσω.»

Ο κύριος Μιλς ρίχνει άλλη μια φευγαλέα ματιά στον Τζακ κι έπειτα τρίβει το κεφάλι του Καρλ κι εκείνος τον απωθεί γελώντας, κι έπειτα τα αγόρια χάνονται για άλλη μια φορά στην πόλη τους.

Ο Τζακ τραβάει χαμηλά την τραγιάσκα να τη στερεώσει στο κεφάλι του. Σιγά σιγά βγαίνει έξω χωρίς να ξυπνήσει την αδερφή του. Είναι πιο εύκολο τώρα που η μικρή κοιμάται

στο κρεβάτι της μητέρας τους. Θα την πάρει αργότερα, όταν θα έχει περάσει καμιά ώρα αφότου θα 'χει φύγει η μητέρα του για τη δουλειά. Η ενοχή που τον τρώει έχει και μια δόση ανησυχίας: Η Μπέτσι δεν ξέρει ακόμα να διαβάζει καλά και, τώρα που το σχολείο μεταφέρθηκε στην επαρχία, απ' ό,τι φαίνεται, δεν πρόκειται να μάθει. Ο Τζακ ξέρει ότι θα θυμώσει όταν ξυπνήσει –τον τελευταίο καιρό της αρέσει να κολάει πάνω του σαν σκιά– αλλά οι προβλήτες δεν είναι μέρος για παιδί.

Χαράζει. Ο ουρανός, βαρύς σαν μολύβι, τον πλακώνει και τον πνίγει. Κάνει κρύο κι ο Τζακ κατεβαίνει σχεδόν τρέχοντας τον κεντρικό δρόμο για να ζεσταθεί. Προσπερνάει τη σειρήνα αεροπορικής επιδρομής. Προσπερνάει τον σκούρο μπλε αστυνομικό θάλαμο και τις στρωμένες με αμμόσακους προσόψεις των μαγαζιών –του ψαρά, του μανάβη, του καλτσάδικου, του καπνοπώλη, του ενεχυροδανειστή. Τη γαλήνη σπάει ένα παμπάλαιο πυροσβεστικό όχημα κι ένα ταξί που σέρνει πίσω του μια αντλία νερού, τα οποία κινούνται αργά προς την αντίθετη κατεύθυνση. Καμιά άσκηση θα είναι. Τα πάντα είναι άσκηση τον τελευταίο καιρό. Καμιά φορά εύχεται να έρθουν οι ναζί και να ρίξουν καμιά καταραμένη βόμβα. Τουλάχιστον αυτό θα είναι συναρπαστικό.

Ο Τζακ έχει κρατήσει τον λόγο του, τις τελευταίες δύο βδομάδες δουλεύει στις προβλήτες μαζί με τον Καρλ, αποφεύγοντας τον Στουγκ και τους υπόλοιπους. Σήμερα τ' αγόρια κατευθύνονται προς τα Ιστ και Γουεστ Ίντια Ντοκς, τις αγαπημένες προβλήτες του Τζακ, εκεί όπου ο αέρας μυρίζει μπαχαρικά και έλαια, χυμένο ρούμι και σακιά γεμάτα καπνό που τον έχουν αφήσει να ωριμάσει στις αποθήκες. Μεγάλο μέρος της δουλειάς ούτε ο Καρλ δεν το βγάζει πέρα –να τσουλάς και να επισκευάζεις τα βαριά βαρέλια ή να κουβαλάς κάρβουνο και δημητριακά– και φροντίζουν να μην

μπαίνουν στα πόδια των έμπειρων συνεργείων με τους τρομερούς γάντζους για τα κασόνια, αλλά, παρ' όλα αυτά, δεν μένουν χωρίς δουλειά. Τα αγόρια αναλαμβάνουν ό,τι βρουν: μια ώρα από δω κι άλλη μια από κει για να φορτώσουν και να ξεφορτώσουν τα μικρότερα καρότσια και τις χειράμαξες, να ξεχωρίσουν φορτία στα δάπεδα των αποθηκών, να παραβιάσουν με λοστούς μπαούλα για τους υπαλλήλους του τελωνείου.

Πάνε από προβλήτα σε προβλήτα κάνοντας οτοστόπ σε καρότσια, φορτηγά ή μαούνες, ή παίρνουν το τρένο από το Ρόαγιαλ Ντοκς, με τα τεράστια ψυγεία του φίσκα στις άσπρες σαν φαντάσματα χοντρές φέτες κρέας. Βρίσκεις τυρί που έρχεται από την Ευρώπη, υφάσματα από την Ινδία, μήλα και γκρέιπφρουτ από την Αυστραλία, την Παλαιστίνη. Περσικά χαλιά και μετάξια από την Ινδία, κρεμασμένα από χοντρές αλυσίδες, περνούν ανάμεσα σε αυτοκίνητα και λεωφορεία. Πλοία της γραμμής αφήνουν ταξιδιώτες από τη Νέα Ζηλανδία, τα Κανάρια, τη Νότια Αφρική, τη Βραζιλία. Τα πάντα στον πολλαπλάσιο βαθμό: ουρές ανθρώπων, κασόνια με τρόφιμα, στοίβες ξυλείας, βαρέλια κρασί –μια φορά, ακόμα και τέσσερις ελέφαντες για το τσίρκο.

Ο Καρλ προφταίνει τον Τζακ στη γέφυρα. Ο ουρανός έχει λιγάκι ξανοίξει, έχει πάρει ένα ανοιχτό γκριζο χρώμα, και μια απόκοσμη ομίχλη απλώνει το φως της πάνω από το ποτάμι. Φτάνουν στην προβλήτα πριν από το πρώτο κάλεσμα για δουλειά, εκεί όπου οι σπηλαιώδεις αποθήκες κι οι ψηλές καμινάδες προβάλλουν πορτοκαλοκόκκινες στο λιγοστό φως. Ο γνωστός υπόκωφος ήχος από βάρκες και μαούνες που τρακάρουν η μια πάνω στην άλλη ανακατεύεται με τις φωνές και τα βρισίδια των αντρών. Ο Τζακ ακούει κάποιον να φωνάζει «Προσοχή!» όταν ένα άδετο φορτίο πέφτει κάτω και γίνεται κομμάτια, βλέπει την αντανάκλαση του μετάλλου ό-

Μέσα σε κλίμα έξαψης και φόβου, με τον πόλεμο να μαίνεται σε αέρα, στεριά και θάλασσα, ολόκληρη η Βρετανία βρίσκεται σε αναβρασμό.

Ο Τζακ, που έχει μεγαλώσει μέσα στους βομβαρδισμούς, δραπετεύει για να καταταγεί στο Εμπορικό Ναυτικό. Τα ταξίδια του στη Ρωσική Αρκτική μπορεί να είναι σκληρά, αλλά του προσφέρουν διέξοδο σε μια νέα ζωή.

Όσο βρίσκεται με άδεια στο μυστικό λιμάνι του Βασιλικού Ναυτικού στη Σκωτία, ο Τζακ γνωρίζει την Ολίβια, τη χαϊδεμένη κόρη ενός αξιωματικού. Ελεύθερη επιτέλους να τριγυρίζει εδώ κι εκεί, η Ολίβια απολαμβάνει τις καινούριες δυνατότητες που της προσφέρει ο πόλεμος. Όμως, η οικογένειά της –και ιδίως ο Τσάρλι, ένας ραγδαία ανερχόμενος πλότος– δεν χαίρεται μ' αυτές τις εξελίξεις. Ειδικά με την έλευση του Τζακ που θέτει σε κίνδυνο το μέλλον όλων τους.

Η ιστορία τριών νέων που ενηλικιώνονται εν μέσω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και ακροβατούν ανάμεσα στην απώλεια, τον φόβο, το πάθος και τον κίνδυνο.